

Največji slovenski dnevnik
v Zbiranju državah.
Vrednost za vse leto \$8.00
Za pol leta 3.50
Za New York celo leto 7.00
Za inozemstvo celo leto 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2676 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.
NO. 161. — STEV. 161. NEW YORK, SATURDAY, JULY 10, 1920. — SOBOTA, 10. JULIJA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

GOMPERSA VABIJO K DELAVSKI STRANKI

NEWYORKSKA DELEGACIJA JE VČERAJ ODPOTOVALA NA KONVENCIJO V CHICAGO. — NITI REPUBLIKANCE, NITI DEMOKRATOM NI MAR ZA DELAVCE. — SENATOR LA FOLLETTE BO KANDIDIRAL.

Včera je odpotovalo iz New Yorka sto delegatov, da prisostvujejo konvenciji Ameriške delavske stranke, ki se bo vršila v ponedeljek, torek in sredo v Čikagi.

Kandidatom bo najbrže izvoljen La Follette. Konvencije se bo udeležilo 2500 delegatov iz 42 držav, v katerih je organizirana Ameriška delavska stranka. Predno je načelnik izvrševalnega odbora Abraham Lewkowitz odpotoval iz New Yorka, je poslal naslednje pismo Samuelu Gompersu, predsedniku A. F. of Labor:

— Če je Mr. Gompers resnično nestranski v svojem političnem programu, se mora pridružiti delavski stranki.

Republikanci se niti zmenili niso zanj, demokratje so pa na njegove zahteve odgovorili z delavsko planko, polno praznih besed in hinavščine.

Nasprotno bo pa platforma delavske stranke vebovala vsako politična zahtevo A. F. of L.

Splošna antipatija napram starima dvema političnima strankama pomenja, da imamo veliko prilik ter da se nam obeta tepa bodočnost.

Če bi Mr. Gompers silil svoje pristaše, naj glasujejo za Coxa, kot jih silil pred štirimi leti, da so glasovali za Wilsona, bo jasno pokazal, da je strankarski ter da je ponižen služabnik demokratske stranke, katere član je že nad dvajset let.

Republikanski predsedniški kandidat Harding govori sosedom raz verando svoje hiše.

NOVI BABILON NA JUDOVSKI KONFERENCI

Veliko število jezikov meša Zionisti. — Delegati iz različnih delov sveta se ne morejo razumeti.

London, Anglija, 9. julija. — Poskus večjega števila delegatov, da izsilijo svoj vstop na zionistično konferenco, je prekinil slednji za par minut ter povzročil zmedo, ki je trajala precej časa. Klici za pristop so se dvignili izven dvorane in načelnik, Louis Brandeis, je prekinil konferenco, dokler ni bil zopet ustanovljen red.

Glasi se, da je nastal ta fajt radi zmešnjave jezikov. Delegati govore namreč najbolj različne jezike. Ko je bil zopet uveljavljen mir, je pozval sodnik Brandeis navzoče, da naj bodo spodobni in da je bistveno, da smatrajo delegati svoje delo za resno. Imenovanje komitejev se je pričelo sredi velikega razburjenja delegatov, ki so protestirali v številnih jezikih proti nekaterim izmed predlogov. (To mora biti lepa družba.)

Konferenca je pozno včeraj zvečer imenovala politični komitej, obstoječ iz 21 članov, da sestavi politični program, ki naj bi bil uveljavljen v Palestini.

Poročilo J. A. Majdiča, ki je član Narodnega eksekutivnega komiteja (a ni doma iz Kranja ali iz Jarš), ki predlaga, naj se vse Jude obdači za deset odstotkov njih letnih dohodkov, s katerim denarjem naj bi se izvedlo javna dela v Palestini, je imelo za posledico burno debato. Nekateri delegati so ostro nasprotovali tej odredbi, a videti je bilo, da je večina delegatov ugodno razpoložena napram njej. Pobiranje davka se bo vršilo po celem svetu na določen dan.

NOV AMENDMENT K USTAVI ZDR. DRŽAV

Dr. Gwynne organizira družbo, koje namen je uveljaviti amendent, ki bi določal neločljivost.

Amendment k ustavi Združenih držav, potom katerega bi bila ločitev zakona nemogoča, predlaga nova organizacija, ki se je stvorila pod imenom Družba za vzdržanje svetosti zakona. Rev. dr. Gwynne iz Summit, N. J., ki je objavil organizacijo, je rekel, da je cilj te družbe odobriti episkoparno svetništvo New Yorka v družbi številnih sodnikov.

Družba bo skušala raztegniti svoje članstvo na vsa krščanska veroizpovedanja v deželi ter bo propagirala doktrino, da naj noben svečenik nanovo ne poroči ločenih ljudi. V prvi se bo skušalo doseči izpremembo v zakonih episkopalne cerkve v toliko, da bi se prepovedalo zopetno poroko vsem ljudem, ki so bili ločeni.

Dr. Gwynne, ki je generalni tajnik družbe, je rekel, da pripada organizaciji veliko število odličnih mož.

RAZMERE NA IRSKEM VEDNO SLABŠE

Močna vojaška straža je bila postavljena krog Dublina. — Zgrajene so barake in ograje.

London, Anglija, 9. julija. — Soglasno z nekim poročilom na Daily News iz Dublina je povzročilo oživiljenje vojaške aktivnosti v tem mestu in v drugih delih dežele, veliko komentirjev, Barake so bile zgrajene prav kot so bile tekom zadnje Velikonoči in postavilo se je ovire iz bodeče žice pri vseh glavnih uhodih v mesto. Vrata Phoenix parka so zaprta in vojniki stražijo vse ceste, ki prihajajo iz glavnega mesta.

Oddečki vojakov v motornih vozovih so odhiteli iz mesta ter pričeli graditi ovire iz bodeče žice. Oboroženi vojniki so na straži na vseh točkah in vsi, ki prihajajo v mesto ali odhajajo iz njega, se morajo podvržati natančni preskavi.

Domneva se, da so dobile vojaške oblasti kako informacijo, tikajčo se prevažanja orožja in municije. Ker niso hoteli irski železniški uslužbeni prevažati vlakov, ki so vozili vojaštvo, je železniški promet v številnih delih otoka skoro popolnoma prekinjen. Vlaki iz Limericka in Cork, Sligo in Waterford so prenehali voziti in številna majhna mesta so vsled tega popolnoma brez vsake transportacije ter odrezana od ostalega sveta.

V namenu, da odpomore transportacijskim težkočam je vlada v številnih krajih organizirala motorno službo, a železniški uslužbeni trdijo, da je ta neprimerna in nezadostna.

V Tipperary je položaj vrlo kritičen. Patrula počuje, ki je dobila povelje, naj se napoti v Cashel, ni mogla izvesti danega povelja, kajti železničarji so zapustili službo.

MOSKVA STAVI POGOJE

Berlin, Nemčija, 9. julija. — Tukajšnje socijalistično časopisje naznana, da so neodvisni socijalisti naprosili izvrševalni odbor tretje internacionale, naj jim dovoli pristop.

Izvrševalni odbor je pa stavil deset pogojev, med katerimi je najznačilnejši ta, da se morajo neodvisni socijalisti najprej pridružiti nemškimi komunistom. Teh pogojev neodvisni socijalisti zaenkrat še ne bodo izpolnili.

1000 POLJAKOV BO ŠLO IZ BUFFALA NA FRONTO.

Buffalo, N. Y., 8. julia. — Klicu predsednika poljske republike, Pilsudskega, se je odzvalo nad 1000 veteranov, ki se bodo v najkrajšem času podali v domovino ter vstopili v poljske armade.

NEMCI SO PODPI SALI DOGOVOR

DOGOVOR, TIKAJOČ SE RAZOROŽENJA NEMČIJE, STOPA TAKOJ V VELJAVO. — KAJ VSE MORAJO STORITI NEMCI — IZ ZASEDENEGA OZEMLJA JE PREPOVEDANO TIHOTAPITI OROŽJE V NEMČIJO.

Spa, Belgija, 9. julija. — Nemška delegacija je danes zjutraj malo pred dvanajsto uro podpisala dogovor, s katerim je sprejela pogoje zaveznikov, tikajčo se razoroženja. Ti pogoji so bili včeraj izročeni delegaciji. Podpisanje se je izvršilo vspričo protesta nemških delegatov.

Zavezniki so izročili včeraj nemški delegaciji naslednji odgovor na nemške predloge:

— Pod pogojem, da Nemčija takoj razoroži civilne straže ter varnostno policijo; pod pogojem, da zahteva potom proklamacije takoj od civilnega prebivalstva izročitev orožja ter določi kazni za slučaj nepokorščine; pod pogojem, da Nemčija takej odredi vse potrebno, da se odpravi prisilno vojaško službo in da uvede v nemški armadi časovno prostovoljno službovanje kot določeno v mirovni pogodbi pod pogojem, da izroči Nemčija zaveznikom v uničenje ves vojni material, ki presega množino v mirovni pogodbi določeno in pod pogojem, da izvede Nemčija klavzule mirovne pogodbe, tikajčo se se brodovja in zrakoplovstva, v kolikor niso bile te klavzule še izvedene, so zavezniki pripravljani:

1. — Podaljšati do 1. oktobra dobo, tekom katere je treba državno brambo skčiti na 150,000 mož. Zavezniki pristajajo nadalje v podaljšanje termina do 1. januarja naslednjega leta, tekom katerega časa se mora armada skčiti na 100,000 mož, in sicer natančno tako glede organizacije kot je določeno v mirovni pogodbi.

2. — Pooblastiti nemško vladi, da ima v nevtralnih ozemljih do 1. oktobra v svrhu pobiranja orožja čet, kojih število je treba sporočiti vojaški kontrolni komisiji zaveznikov.

3. — Odrediti vse potrebno, da se prepreči tihotapstvo orožja iz zasedenega ozemlja, namenjeno v druge dele Nemčije.

V slučaju, da bi Nemčija ne izpolnila teh pogojev in da bi nemški parlament ne odredil vsega, kar je potrebno za izvedbo tega dogovora, bodo zavezniki zasedli nadaljne dele nemškega ozemlja ali ob Ruhr ali kje drugod ter izpraznili ta ozemlja še le on dan, ko bo Nemčija zadostila vsem posameznostim tega dogovora.

ARGENTINA RAZBURJENA

Cela Argentina je v stanju razburjenja radi prohibicije, ki preteči tej lepi deželi.

Buenos Aires, Argentina, 9. julija. — Vsled predložitve prohibicijske predloge v poslanski zbornici ter objave administracije, da ne bo podpirala tozadevnih prizadevanj, je prišlo vprašanje prohibicije v prvo vrsto predmetov, o katerih se javno razpravlja. Listi so polni uredniških člankov in drugih člankov, ki so v stiku s tem vprašanjem in vinogradniki iz Mendoza objavljajo proteste ter organizirajo veliko kampanjo med poslanci v namenu, da dokažejo, kako važna je ta industrija za Argentino.

Secos, to je suhači in Mojados, to je mokrači so zaposleni z velikimi kontroverzami in navajajo Združene države kot vzgled ki je postala sluha in ki ima baje od te suše velikanske dobičke, materialne in duševne. Tudi mokrači navajajo Združene države ter izjavljajo, da ni prohibicija v Zdr. državah nič drugega kot hinavščina, ker se proda več pijače kot se jo je prodalo keđaj preje.

Predsednik Irigoyen je baje za to, da se uveljavi omejevalne določbe glede prodaje opojnih pijač, a je nasprotno mnenja, da ni dežela še pripravljena za radikalno prohibicijo kot jo hoče uveljaviti predloga, ki je bila vložena v poslanski zbornici. Njegovo stališče z ozirom na trgovino s opojnimi pijačami je razvidno iz zadnje trgovinske pogodbe, ki je bila sklepanjena med vladama Združenih držav in Argentine. V tej pogodbi se nahaja klavzula, ki izključuje trgovske agente, ki prodajajo opojne pijače, od ugodnosti, katere uživajo drugi trgovski potniki.

Glasi se, da je bila ta klavzula vrinjena v pogodbo na zahtevo predsednika Irigoyen.

Poročilo o prohibicijski agitaciji v Argentini sledo poročila o ališnih agitacijah v Braziliji, Uruguayu, Paraguayu in Chile. V zvezi s tem prihaja iz Punta Arenas, ki je najbolj južno ležeče mesto cellega sveta, poročilo, da nočejo delavci razpadati alkoholizirani pijači.

HLADILNE NAPRAVE V BELI HIŠI

Predsednik Wilson bo mogoče uporabil hladilno napravo, katero je dal zgraditi precej rejeni Taft.

Washington, D. C., 9. junija. — Če bo predsednik izvedel svoj dosedanj namen, da ostane v Washingtonu preko celega poletja, mu ne bo potreba trpeti vročine tekom dnevnega dela, če se bo hotel poslužiti ugodnosti, ki se že nahajajo v Beli hiši. Te ugodnosti obstajajo iz hladilne naprave, ki se nahaja direktno pod privatnim uradom predsednika v zapadnem krilu Bele hiše. To napravo se je ustanovilo v namenu, da se zagotovi predsedniku Taftu vse ugodnosti v času, ko je bil prisiljen ostati v Washingtonu tekom vročih poletnih mesecev.

Ta naprava drži celo tono leda in s pomočjo velikih vrtljakov se spravlja mrzli zrak direktno od ledu v privatni urad zgoraj, vsled česar je mogoče temperaturo regulirati na poljuben način.

Predsednik Wilson se ni doselej še nikdar poslužil tega sistema in sicer radi njegove naravne antipatije proti mrzlemu umetnemu zraku. Vsled tega se domneva, da bo še nadalje delal v svoji sobi, ki je baje izvanredno hladna.

POSTAVE NE RAZUMEJO.

Boston, Mass., 8. julija. — Pred komišnerjem W. A. Hayesom se je moral zagovarjati Fred Reed iz Lawrence, ker je prodajal žganje. Navzoči pomožni državni pravdnik Lewis Goldberg ga je vprašal, če je že kdaj slišal o Volsteadovi postavi.

Obtoženec je odvrnil: — Da, slišal sem, pa ne vem, kaj pomeni. Državni pravdnik mu je odvrnil: — Ni vas treba biti sram vsledtega. Midva spadava oba v isti razred.

Zatem je tudi komišner vstal ter izjavil: — Gospoda, tudi jaz ne vem, kaj pomeni Volsteadova postava.

jač, potem ko se je izjalovil njihi poskus, da dosežejo na postaven način prohibicijo. (Ta je najbrž precej izg.)

JUGOSLOVANSKI ULTIMATUM ITALJANOM

JUGOSLOVANSKI ZAHTEVAJO, NAJ ITALJANI TAKOJ UMAKNEJO SVOJE ČETE OD TRSTA. — D'ANNUNZIO IZGUBLJA PRISTAŠE. — NA STOTINE PREBIVALCEV MU JE ODPOVEDALO POKORŠČINO.

Trst, 9. julija. — Začetkom tega tedna je poslal neki jugoslovanski častnik generalu Berganu, poveljniku italjanske okupacijske armade, ultimatum, naj se italjanske čete, soglasno z določbami premirja, umaknejo na postojanke, ki so oddaljene le dvanajst milj od tega mesta.

General Bergamo ni hotel ugoditi tej zahtevi. Iagovarjal se je, da ultimatum ni imel oficijelnega značaja, ker ni došel iz Belgrada preko Rima v njegove roke.

Rok, ki ga je ultimatum določal, je danes zjutraj potekel. Dosedaj se še ni nič posebnega pripetilo.

Reka, 9. julija. — Skupina najuglednejših reških meščanov je danes vložila odločen protest proti Gabrielu D'Annunziu.

Protest je bil izročen narodnemu svetu. Ko je predsednik narodnega sveta dr. Grošič izjavil, da bo celo zadevo predložil D'Annunziu, je dobil naslednji odgovor:

— Kolikor se nas tiče, je narodni svet naša vlada. Mi ne poznamo in nečemo priznati D'Annunzijeve avtoritete.

Protest je podpisalo nad sto meščanov.

TRGOVINA S SOVJETSKO RU-ROCKEFELLER STAR 81 LET. SIJO JE DOVLJENA.

Washington, D. C., 8. julija. — Državni departmet je formalno objavil, da so razveljavljene vse omejitve z ozirom na trgovino med Združenimi državami ter sovjetsko Rusijo, seveda z izjemo materiala, katerega se lahko takoj porabi v vojne svrhe. Akcija Združenih držav je bila vzporedna neodvisno od zaveznikov. Radi mednarodne dvorljivosti so bili zavezniki obveščeni o sklepu Amerike, da se razveljavi vse omejitve trgovine z Rusijo, a

John D. Rockefeller starejši je piaznoval včeraj svoj 81. rojstni dan v krogu svojih ožjih prijateljev. Stari skupin se še vedno dobro počuti s svojimi tisoč in pol milijoni vred.

v tem pogledu ni bila dogovorjena nobena skupna akcija.

Popolnoma jasno je v formalnem obvestilu državnega departmeta izraženo, da ta akcija ne dovoljuje ali vključuje nobenega političnega priznanja sovjetske ruske vlade.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listka.

Sedaj živimo v času negotovosti in sloraba, vsak skuša postati bitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za preke starih izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim roiskuštnim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljave se sadnji čas po novi svezi in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljave jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron \$4.95	1,000 kron \$16.00
400 kron \$6.60	5,000 kron \$80.00
500 kron \$8.25	10,000 kron \$158.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser, 22 Cortlandt St., New York, N. Y. Varnostljiva leta 1920.

AVSTRIJA NOČE POMAGATI SAMA SEBI.

Dunaj, Avstrija, 8. julija. — Dr. Lowenfeld-Russ je odstopil kot državni tajnik za živilsko kontrolo, ker je vlada odpravila kontrolo nad razdelitvijo žita.

Minister je rekel ob svojem odstopu: — Avstrija noče pomagati sama sebi ter se ne more več zanašati na Ameriko glede prehrane.

BREI PARNIK "REGINA" (Lloyd Sabauda proga)

odplaje v Genevo dne 17. julija. Cena do Trsta viševil vojni davak \$93.50.

do Ljubljane viševil vojni davak \$96.90. Kedar koli s tem parnikom odplano in hmo potovati, naj nam takoj piše za temeljnost pojavnja. Tvrdka Frank Sakser, 22 Cortlandt St., New York N. Y. Varnostljiva leta 1920.

WILSON BO OSTAL V WASHINGTONU.

Washington, D. C., 7. julija. — Danes je bilo objavljeno, da bo ostal predsednik Wilson vse poletje v Washingtonu, ker mu tukajšnje podnebje in vreme baje zelo prija.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljave italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir \$ 3.70
100 lir \$ 6.80
300 lir \$20.40
500 lir \$32.00
1000 lir \$64.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft. Tvrdka Frank Sakser, 22 Cortlandt St., New York N. Y. Varnostljiva leta 1920.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

(a corporation)

FRANK BAKER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikom.

Za celo leto vsja leta za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$4.00
Za pol leta	za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$4.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$6.00

Advertisement on agreement

Dajati brez podpisa in osebnosti se ne priobčjujejo. Denar naj se blagoviti politiki po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališke naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2276

Turški nacionalisti.

Zasedene kraja Beicoz ob Bosporu od strani turških nacionalističnih čet more biti iz časnega značaja, predstavljajoče fazo guerilla vojevanja. To je nekaj, o čemur lahkoverni moslimi v Carigradu govore, vendar pa ni nobenega upanja zanje v takih uspehih. V notranjosti, kjer si lahko izbere svojo pozicijo v gorati deželi, je Mustafa Kemal v stanu ustaviti časno čete zaveznikov ter jim prizadeti izgube. Ne bo pa v stanu preprečiti izvedbe njih vojaškega programa in njih strategičnega načrta, kajti njegove čete niso dobro organizirane in opremljene. On je tako slab z ozirom na artilerijo, da ne more riskirati svoje sreče v odprti bitki. Potom guerilla vojevanja bo mogoče zavlekel poraz nacionalistov in naravnost peklenskemu podnebnju Male Azije v poletnih mesecih bo našel zaveznika, katerega ne smejo omalovaževati njegovi nasprotniki.

Posameznosti zavezniškega načrta kampanje, da se kaznuje nacionalisti, ker nčejajo sprejeti mirovne pogodbe kot je bila diktirana Turčiji, so bile objavljene v Parizu koncem meseca junija. Tajnost se ni smatralo za bistveno potrebno. Uporabilo naj bi se francoske, angleške in grške čete in vse težje delo naj bi pripadlo Grkom, ki so željno čakali prilike, da obračunajo s svojim starim sovražnikom ter dokažejo, da je armada Venizelosa nepremagljiva. Grki, pod vodstvom generala Paraskopulos, so imeli nalogo prodirati severno od Smirne ter južno od Panderma ob Marmarskem morju, se združiti ter zasesti Panderma-Smirna železnico. Cilj zaveznikov je bil spraviti nacionaliste na kako mesto v Anatoliji ter jih prisiliti, da se udajo, če bi bili še organizirani. Angleške čete naj bi prodirale od Marmarskega morja, francoske pa od iztoka in Grki v največjem številu v centru. Domnevalo se je, da bo mesto Brusa, ki leži v bližini Marmarskega morja, kmalu padlo ali da ga bodo izpraznili nacionalisti. Prišlo je že poročilo, da so nacionalisti mesto izpraznili. Železnica iz Izmidia, kjer so se nahajali Turki pred kratkim časom v precejšnji sili, pa do Eskiisera, bi morala biti zasedena in če bi Turki še vedno nudili odpor, bi bilo zavezniškim silam potreba potisniti do Angore. Brez dvoma pa je upanje maršala Pocha ter Sir Henry Wilsona, načelnika angleškega generalnega štaba, da bodo nacionalisti že v pričetku kampanje siti bojev in da se bodo udali v neizogibno. Predali se bodo ali pa razpršili ter pustili Mustafa Kemal brez armade.

Ker niso Francozi in Angleži še uvedli priprav za obširno kampanjo proti turškim nacionalistom, prevladuje oficijelno naziranje, da je sicer dobro imeti kampanjski načrt na papirju, da pa se bo sovražnik zdrobil pod udarci Grkov in da bo konec kmalu prišel.

V Smirni prevladuje naziranje, da so kmetje v armadi Mustafa Kemala siti vojne in da nimajo nobene volje boriti se za stvar, ki je v najboljšem slučaju izgubljeno upanje. Gibanje, katero naj bi turški kmetje podpirali, je nacionalistično le v tem smislu, da so prejšnji ministri in prejšnji častniki, katerim se je dobro godilo pod starim režimom, pripravljene boriti se za sistem, ki jim je prinašal največje dobičke, čeprav se ne more zanikati, da je v njih vrstah dosti odličnih fanatikov. Dvomljivo je, če se bodo kmetje-vojaki dolgo časa posluževali guerilla-vojevanja, ko bodo izvedeli resnico ter spoznali, da se napredovanju Grkov ne more upirati turška armada, ki je neizmerno slabše opremljena.

Od Nittija do Giolittija.

Trst, 13. junija.

Položaj, ki se nahaja v njem danes Italija, ni ravno zavirljiv. Sicer se v italijanskem časopisju se vedno povdarja brez prestanka, da je Italija zmagala v svetovni vojni sijajno in presijajno, da je plačala to zmago, priborjeno izključno le z lastnimi silami, z ogromnimi žrtvami pol milijona mrtvih jnnakov in nad sto milijard vojnih stroškov, toda naj se ne misli o tej zmagi in žrtvah kakorkoli, je vendar več kot jasno, da Italija vskjub temu ni niti oddaleč dosegla onega, kar si je postavila za svoj vojni cilj. Londonski dogovor ji sicer zagotavlja razsežen prirestek ozemlja, toda naj je bila ta zagotovitev še trdnjša, ga danes menda tudi v Italiji sami ni več resnega politika, ki bi tudi le še sanjal o možnosti udeležitve tega dogovora. Napram Avstriji, borečimi se z največjimi notranjimi težavami, se je pač posrečilo, napram Jugoslaviji je stvar silno dvomljiva, pokroviteljstvo nad Albanijo se krši na vseh koncih in krajih, v Mali Aziji, kjer naj bi Italija dobila najboljši del svoje odškodnine, pa se niti še pričelo ni, a ni dvoma, da si bo tudi tu morala Italija na enak način kot v Albaniji šele priboriti vsako ped odkaznega ji interesnega območja. Vkljub londonskemu dogovoru Italija, v čem kot poldrugo leto po izvršeni zasedbi avstro-ogrškega Primora, vkljub ogromnim, milijardskim stroškom, k ijo stne ta zasedba, niti danes ne more reči, da je ali bo to ozemlje njena last, več kot poldrugo leto jo svoji slavni zmagi ne more dati svojemu do skrajnosti izčrpanemu in izmognenemu prebivalstvu niti najmanjšega sudu svoje zmage. Nasprotno: bremena rastejo od dne do dne, z njim pa raste tudi nezadovoljnost v notranjosti države. Neprestane stavke, ki se po največkrat izpreminjajo v pravecne prevratne pobune, so najzadnječ izraz tega notranjega nezadovoljstva, ki je začelo že tako globoko, da resno ogroža same temelje države. Poštno, brzojavno in telefonsko uslužbenstvo, če ne v stavki, pa gotovo v pasivni resistenci, železničarji ustavljajo vojaške prevoze, mornarji ne dovoljujejo odpluti parnikom, ki naj bi prevažali čete v Albanijo, vojaštvo se upira samo in noče več na bojišče, k vsemu temu pa vedno barabljajoče pomanjkanje živil, vedno še naraščajoča draginja, vedno še naraščajoča brezposelnost!

V takih razmerah naj bi bil ministrski predsednik Nitti s svojim preustrojnem ministrom stopel pred zbornico in ji razkril svoje

nove načrte za izhod iz zažate. Kar se je zgodilo, je znano: namesto vladne programne izjave je prišla izjava o vladnem odstopu.

Tretjemu Nittijevemu ministru so izpodkopali tla pod nogami socialni demokrati s svojim najodločnejšim odporom proti "zakonskemu odloku", s katerim naj bi se bil podražil kruh. Pri družile so se jim skoraj vse ostale stranke in tako pomagale večji ministru v izkopalno jama. V nacionalistiških strankah so zlasti pobudili nezadovoljstvo zanj rimski dogodki, odločni nastop varnostne oblasti proti nacionalističkim demonstrantom ter reškimi in dalmatinskimi neodrešenem, ki so jih polovili in zaprli. Vlada je sicer zvalila krivdo na rimskega prefekta in druge podrejene organe, al istvar se v nacionalistiških očeh ni dala popraviti, kakor tudi napram socialnim demokratom ni pomagala Nittijeva izjava, da se odlok o podražitvi kruha ne uveljavi, temveč predloži parlamentu. Pri seji je Nitti naznanil zbornici, da vlada umika svoj odlok, obenem po tudi izjavil, da podaja ostavko.

Francesco Saverio Nitti je šel in se najbrž ne vrne več. Kdor je natančneje zasledoval dogodke zadnjih časov v Italiji in jih presojal nepristransko, bo priznal, da je Italija imela v Nittiju državnika, ki ni bil ravno širokopoteznih zasnov. prav gotovo pa mož, ki je zelo resno in trezno, brez onega pristno itarijskega samoveljčja, presojal dejanski položaj države, potem samospoznavno uravnil državno politiko na zunan in znotraj ter z odkrito besedo o bridki resnici skušal dovesti vročekrvne prenapetče do spoznanja te resnice. Marsikaterikrat se mu je to tudi posrečilo, in reči je treba kar naravnost, da je ta njegova politika zvezana, zvezana tuptatam z večjim in manjšim popuščanjem, napravljala v zunanjem svetu najboljši utisk in postjala za nasprotno stran, kakor v jadranskem vprašanju, precej nevarna. Orlando in Sonnino trdovratna nepopustljivost je vodila Italijo od neuspeha do neuspeha, Nittijev popuščanje prilagovanje dejanskim razmeram pa jo je dovedlo že tik pred končni uspeh, sicer ne tolik, kakor so leta 1915 sanjali o njem v Londonu, pač pa še vendar vedno večji kot ga je v resnici zaslužila s svojo nezmagnano zmago. Najbrž se ne bi motil tisti, ki bi dejal, da bi Nittijev padee prišel za Jugoslovane kmalu prepreno, ko bi nasprotno morala Italija le obžalovati, da so ji ga zrušili toliko prezgodaj. Za Nittijem prihaja Giolitti.

Danes, ko to pišem, novo ministristvo še ni sestavljeno, kajti Giolittiju se ne mudi. "Da se ne izgublja čas, se ne sme prehitovati", je dejal, kakor sem citiral v začetu, te dni nekemu častnikarju, in posvetovanja s strankami se nadaljujejo. "Rešitelj domovine", kako ga imenujejo sedaj njegovi prijatelji in nasprotniki, njega, ki so ga vse vojne stranke, ki vstopijo sedaj v njegovo vladno, vse do zadnjega razkričevala kot največjega "disfattista", izdajaleca si hoče ustvariti trdno podlago. Doslej si je zagotovil vstop druge najmočnejše stranke v zbornico, ljudske stranke izjavili so se zanj liberalni demokratje in ravno tako tudi reformistiški socialisti in radikalci. Stranka obnove ("rinnovamento") se je izjavila proti njemu "izvzemši" posl. Alessija, ki najbrž sprejme kako listnico. Socialni demokratje ostanje v opoziciji in sicer najstrožji. Ljudsko stranko ("Partito popolare") si je pridobil Giolitti z zagotovitvijo, da ho svobodna pouka tvorila eno glavnih točk njegovega programa, za ostale pa obeta njegov program socialne in finančne reforme na znotraj, uveljavljanje vojnih ciljev in mednarodno poizmirjenje pa na zunan. Giolitti, ki je bil odločno nasproten vojni, se postavlja na stališče, da je sedaj, ko je že prišlo do vojne in je ta vojna dojevana s tako velikanskimi žrtvami, treba tudi spraviti pod streho sadove vojne in te sadove da zagotavlja Italiji — londonski dogovor. Tako vsaj se čita po italijanskem časopisju in trditve bo morda tudi odgovarjala Giolittijevim namenom kar se da sklepati s precejšnjo gotovitvijo iz dejstva, da je povabil Sonnina, naj pride v Rim v svrhu porazgovora o politiki, ki jo je vodil tekem štirih vojnih let.

S takim programom, bi torej Giolitti stopil pred italijanski parlament s programom, ki bi na zunan vračal Italijo v jesen leta 1918, na znotraj pa skušal zaceliti rane, ki jih je državi zasekala vojna. Ali se posreči staremu lisjaku, kar se ni posrečilo njegovim prednikom? Politika londonskega dogovora, ali se ni pokazalo tekem poldruga leta, da je neizvedljiva? Ali bi država prenesla streljanje, ki bi bili posledica take politike? In kako naj odzdravi država na znotraj, če bi morala prenašati vedno nove udarce od zunaj? Odgovor na to ni lahek, in vse kaže da tudi v Giolittiju še ni vstal v Italiji Odršenik.

Dopisi

Lloydell, Pa.

Dela se samo v dveh rovih s polno paro, drugod pa le s polovico. Delo je večinoma le za strojem. Kapitalisti nas izrabljajo, kjer nas morejo in koliko nas morejo. Med vojno so nam objubovali deveta nebesa, sedaj so pa vsi pozabili na svoje objube. Z zanimanjem prebiram novice iz stare domovine. Zdi se mi, da so sedaj zopet klerikalci na površju, in klerikalna vlada je morda še hušja kot je bila svoj čas črnažolta. Iz mojega rojstnega kraja, iz Grenje vasi nad Škofjo Loko so mi sporočili, da bodo začeli graditi tam Narodni Dom, ki bo služil za narodno čitalnico in za sokolsko društvo. Z gradnjo ne bo šlo tako hitro kot bi se želelo, ker je finančna pomoč pre-slaba. Tem potom pozivam vse, ki so iz onega kraja, naj nekoliko pomagajo, da se ta prekoristna stavba čimprej izvrši. Jaz sem že dal dvajset dolarjev in upam, da bodo tudi drugi storili svojo narodno dolžnost.

Brodar iz Gorenje vasi.

Cleveland, Ohio.

Ni dolgo tega, ko me je železnaka pripeljala v tukajšnjo naselbino. Žalostno sem korakala iz kraja v kraj in premišljevala, kje so moje zveste prijateljice. Zupustila sem jih. Mislila sem si, kje se bom zabavala, ker se bliža dan 4. in 5. julija. Zabavati se med tujim svetom je žalostno. Moja srečna želja je bila, da bi zagledala kakšno krasno starbo z napisom Slovenski Dom in to se mi je tudi posrečilo.

Dne 4. julija se zopet podam na izprehod s svojimi soprogom in

otročičem, da si s tem krajšam dan. Kar naenkrat se zasliši godba in besede, katere je izpregovoril pred nami stoječi Slovenec: Sedaj korakajo naši Slovenci proti domu. To je bilo zame nepopisljivo veselje. Z veseljem se približamo krasni stavbi.

Dragi rojaki in rojakinje v Ely, Minn., moram vam naznaniti, da tukaj sije pravo slovensko sonce. Nisem videla in tudi ne slišala, da bi se Slovenci tako borili in trudili za napredek slovenskega naroda, kakor ravno v tukajšnji naselbini. Zatorej jim izrekam iskreno zahvalo. Kaj takega nisem pričakovala, da bi v slovenskem vrtu praznovala prej omenjena dneva. Pa ne samo v vrtu, ampak tudi med veselimi in poštenimi družinami, ki so bile navzoče.

H koncu izrekam iskreno zahvalo vsem tistim, ki se trudijo in vzbujajo narod iz trdega spanja; obenem tudi pozdravljam vse Slovence in Slovenke širom Amerike, želeč obilo sloge in gotovo bo moč.

S sesterskim pozdravom

K. G.

Pomanjkanje časopisnega papirja na Hrvaškem.

Hrvatsko časopisje že dolgo časa trpi na pomanjkanju papirja. Nekateri listi izhajajo skoro vsak dan v drugačni obliki.

Draginja v Italiji.

Italijanska vlada je pred nekaj dnevi izdala dekret, s katerim se poveša cena kruha od ene lire na eno lire in pol. Odrreda je med ljudstvom vzbudila mnogo nezveste in je ponekod došlo vlad tega celo do krvavih demonstracij.

Peter Zgaga

Poljaki so mislili, da bodo dobili v Gdansk poljsko pristanišče, a sedaj je posebni poročevalec newyorškega Worlda dognal, da postaja Gdansk pod vodstvom angleškega državnega komisarja vedno bolj angleško pristanišče.

Mladi John D. je bil pred kratkim prisiljen poslati svoj avtomobil v neko garažo v Los Angeles, ker ni mogel dobiti smrdljivca. To me spominja na šuštarja, ki je bil prisiljen hoditi bosopet.

Dosti je stvari, ki kalijo naš nočni mir. Sedaj sem zopet čital, da so sloni vedno bolj dragi.

Nekoč je rekel španski kralj Karol V., da v njegovem kraljestvu nikdar sonce ne zaide. V modernem času pa ne zaide v kraljestvu angleških petrolejskih interesov.

Mr. Volsteda je potrdilo največje sodišče Združenih držav, a njegovi lastni volili so ga zavrgli.

Pravijo, da je edina pot, kako razlikovati v New Yorku bankirja od barbirja, če se dotično osebo vpraša, če strajka. Če ne strajka, potem je bankir.

Pred kratkim so prignali pred neko policijsko sodnijo v New Yorku nekega reveža, ki je bil obdolžen hudega zločina, da je nekemu prisolil pošteno zaupništvo.

Pred strogim kajdjem je izjavil, da je v prvi vrsti vegetarec in sicer raditega, ker ne more zavrtivati mesa in same ljubezni do živali. Nadalje je izjavil, da ni še nikdar storil nikomur nič žalega, niti muhi ne in da šteje med svoje prijatelje velike živine kot so naprimer župan Hylan ter številni policijski sodniki.

Mene pa ne poznate, — je rekel sodnik Nolan, — in raditega boste deset naslednjih dni ložirali v prisilni delavnici.

Well, — je rekel nato nesrečnež, — sem imel že itak namen odpočiti se nekoliko.

Pri bolnem zamorec je bil najprej zamorski zdravnik. Večkrat je bil pri njem, pa mu ni nič odleglo.

Zamorec pokliče v svojem obupu belega zdravnika.

Ali Vam je vzel temperaturo, — ga je vprašal beli ob svojem prihodu.

Hm, — je odvrnil bolnik, — marsikaj je pobral, skoro vse zlatino in vse dragocenosti mi je odnesel, za temperaturo pa ne vem, če jo je vzel.

Šnops je odpravljen.

Namesto šnopsa imamo pa dosti softtrinkov, ki imajo isto barvo in isti okus, samo v ceni se razlikujejo.

Nemčija se ozira proti vzhodu. Na zapadu je noč teme, na vzhodu je moč teme. In Versailles je razglasil, da je moč še vedno pravica.

Na povelje Francije morajo Rumuni priti Poljakom na pomoč. Da, Francozi se pa res borijo do zadnjega moža — Poljakov in Rumunov.

Oj vene, vene naj spomin, nekaj tako blesteč. Vsi lepi bondi šli so preč iz temnih lasinih globin. Še eno v zadnji opomin: da kasa zopet polna bo, le dajte še: papir, zlato; da večji bo moj skupni fond, je tudi dober kakšen bond; in da bo večji moj skomin, zahtevam prosto si roko...

Veliko poverjanje v Budimpešti.

Po poročilu lista "Vilag" je ministerjalni uradnik Melton Jelinek izgubil v Budimpešti z zneskom 450 milijonov kron. To svoto je zvalil budimpeštanskim bankirjem in milijonarjem pod pretvezo valutnih špekulacij. Videli so ga v Szegedinu, odkoder je menda zbežal čez mejo v Jugoslavijo.

Dolg preiskovalni zapor.

"Republika" poroča iz Skoplja, da so bili dr. Mirko Rašević in tovariši iz znane dečanske afere, ki so bili obtoženi radi republikanske propagande, izpuščeni po 14 mesečnem preiskovalnem zaporu na svobodo.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsed: LOUIS BALANT, Box 106, Park Avenue, Lorala, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.
Blagajnik neisplačanih smrtin: LOUIS OOSTELLO, Salida, Colo.

Vrhovni Zdravniki:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 545 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadorniki:
JOHN GOUZE, Ely, Minnesota.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M, So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5128 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Poročniki:
GREGOR J. PORENTA, Box 170, El Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 650, Ely, Minnesota.
JOHN RUPNIK, S. E. Box 24, Export, Pa.
FRANZ FLAUTZ, 632-7th Ave., Coo lunet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minnesota.
MATT. POGORELO, 7 W. Madison St., Chicago, Ill.

Zdravovalni Odbor:
RUDOLF PERDAN, 6028 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, 4864 Washington St., Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 E. 3rd Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikačobe se uradnih sadev kakor tudi denarne politikat naj se pohtljajo na glavnega tajnika. Vse pribože naj se pohtljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravstvena spričovala se naj pohtljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obliem pristop. Jednota pošlje po "National Fraternal Congress" lističev. V blagajni ima okrog \$300,000. (tristošestdeset dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnih je izplačala že na poldrugi milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednota se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih. Kdor šeli postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali članicami.

POLJAKI SO BILI ZOPET PORAZENI

Boljševiške armade so prodrle sedaj tudi severno poljsko rusko fronto. — Ženski rekruti.

Varšava, Poljska, 9. julija. — Ruske boljševiške čete so prodrle poljsko fronto južno od Dvine in njen namen je prodreti v Litvo ter ustanoviti zvezo z istočno Prusijo. Tako se glasi v oficijelnem poročilu, ki je bilo objavljeno danes tukaj. Sovjetska armada obstaja iz infanterije, kavalerije, artilerije, aeroplanov in takov in Poljaki se bore obupno, da ustavijo prodiranje na severni fronti, proti kateri meče sovražnik močne divizije. Na južni fronti koraka general Budani v smeri proti Lvovu, ki je oddaljen le 180 milj od Varšave.

Varšava, Poljska 8. julija. — Vspričo kritičnega položaja, v katerem se nahaja dežela, se oglašajo iz vseh delov dežele prostovoljci za aktivno službo v armadi. Med njimi se nahajajo srednješkolski in vseučiliški profesorji, dijaki, civilni uradniki in uslužbenici ministrstev, kojih pokliče jih oprošča vojaške službe. Dijaki se oglašajo v takih množinah, da so tukajšnje vseučilišče zaprli.

Globoko ginjene vsled poziva narodnega obrambnega sveta so se številne žene in deklice prijavile za aktivno službo v armadi. Večraj so korakale v uniformirane ženske pod vodstvom ženskih častnikov po cestah in privkral je videla Varšava oddelke ženskih rekrutov pod vodstvom ženskih častnikov, ko so korakale v vojašnice.

Številni rekruti so obstajali iz močnih deklic, ki so nosile krila in bluze. Vseposvodi je vzbudil pogled na ženske rekrute po ulicah največje navdušenje.

Ženske bataljone bodo v glavnem porabili za službo v garnizijah ter kot spremstvo vlakov, da bodo vsi možki na razpolago za fronto.

HORTHYJEVE TOLPE MORÉ TUDE LASTNE LJUDI

Madžarski list "Az Ember" (Človek) poroča, da so Horthyjeve tolpe (bele garde) svoje kravo področje na pomemben način razširile. Z morenjem delavcev in judov se več ne zadovoljijo. Tudi pripadniki njihove lastne smeri, v kolikor so svojim morilnim tovarišem postali iz kakih vzrokov neljubi, morajo sedaj to verjeti. Tako je bil pred kratkim umorjen v Szegedinu Eugen Jeney. On je svoječasnno bil pri vladni bele garde v dunajsko madžarsko poslanikstvo, pri napadu na poslanika dr. Bolgára in pri ropu milijonov poslanikstva dejanske sovdeležen. Ker je bil s ro-

parskem načrtu natanko poučen in tudi vedel, da bodo milijoni denarja razdeljeni med Szmracsányije, Baála in Héderváryja, je bil tem ljudem dolgo trn v peti. Sedaj so ga, da ne bo mogel govoriti naprej, za vedno napravili nemega. Jeney je bil, ko je prišel v Szegedin, prijet in kua-lj nato v neki kleti obesen na vodovodno cev. Ista usoda je doletela tudi nekega starega policista (dunajski protirevolucionarne stranke v Szegedinu. Tamkaj so ga aretirali, in ker je prišel vladni ukaz, da se ga mora izpustiti, so sicer izpolnili povelje, toda Horthyjevi častniki so ga pustili takoj po izpustitvi na prosto ustreliti v hrbet.

Uspeh -- sloves

Če je kak zdravnik-spezialist slavi uspehi pri operacijah, se bolnik ne boji iti pod njegov nož. Če je kako zdravilo slavno po svojih uspehih, ga odjemalce kupi brez ohotavljanja. Uspehi veljajo. Trideset let Trinerjevega Ameriškega Eliskira Grenkega Vina pomeni veliko uspehov. Prečitajte, prosimo, naslednje pismo: — Springfield, Ill. 15. marea 1920. — Pisati vam moram ter se vam zahvaliti, ker sem ozdravela potom uporabe tega slavnega zdravila. Trinerjeve Ameriški Eliskir Grenkega Vina. Dolgo časa sem bila bolna, sedaj sem pa zdrava in se vam zahvaljujem za vaše dobro zdravilo. Jaz bom to zdravilo vedno zagovarjala in ga bom vedno imela v skrinjici za zdravila. Mrs. J. Potnik Jn mi smo prepričani, da boste tudi vi, v slučaju, zaprtja, slabega teka, glavobola, nervoznosti in drugih železodnih neprilik, šli k svojemu lekarnarju ali prodajalcu zdravil ter ga vprašali za Trinerjeve Ameriški Eliskir Grenkega Vina. Poskušajte tudi Trinerjevo Angelico Grenko Toniko, Trinerjevo Liniment in druga Trinerjeva zdravila. — Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Vi potrebujete knjigo

Dr. Kern je nad deset let zbiral gradivo za angleško-slovenski besednjak. Vedel je, da Slovenci potrebujejo dober obsežen slovar priučeno angleščine. Knjiga obsega 25,000 angleških besed z izgovarjavo in slovenskimi pomeni. Če vas angleški jezik zanima iv se ga želite priučiti, si jo naročite. Kupite jo za svoje otroke, da se uče pravilne slovensčine. V vsaki hiši bi moral biti en izvod za razpolago celi družini. Angleško-slovenski besednjak naročite na sledeči naslov: Dr. F. J. Kern 6202 St. Clair Ave., Cleveland, O. Cena obsežni knjigi je 5 dolarjev s poštno vred. — Če vam lahko naročite Zornemannovi za \$1.25.

Nova italijanska vlada.

Lah je Lah in basta! To je pri bližno zadostovalo za dobre štiri petine našega naroda, pri čemur prav čisto nič ne izvzemamo našega razumnosti. Natančneje so poznali Italijane le oni Jugoslovanci, ki so živeli v ozkem stiku z njimi, toda tudi ti so poznali le "avstrijske" Italijane, dočim pa jim je bila Italija sama ravno tako ali le malo manj tuja kot vsemu ostalemu jugoslovanskemu narodu. Da primorski Jugoslovanci v večnem boju s svojim sosedom, ni našel na njem niti ene dobre dlačice, je umljivo, kakor je tudi umljivo, da je ta, res premnogokrat popolnoma upravičena, vendar pa tudi kolikortoliko strankarsko pobarvana, sodba prešla kot neovrgljiva istina v ves ostali narod, ne da bi ta setja sam o njej, ker — "ni poznal raz ne", da uporabimo izraz, ki nam je vsem na jeziku, kedar ne vemo, ne poznamo nečesa, kar bi morali vedeti, mižali poznati. In Italije in Italijanov mi Jugoslovanci do danes še ne poznamo, v svojo škodo, v njihovo korist! Če se jugoslovansko časopisje bavi sedaj obširneje s italijanskimi stvarmi, je to le njegova dolžnost, ki jo je zamenjalo le že predolgo, ne da bi posnemalo italijanske časopise, ki zna s svoje strani temeljito porabiti in izrabiti vsak najmanjši dogodek v Jugoslaviji v svojo in svojega naroda korist. Italija je najmočnejši, in v krogu narodov najuplnejši naš sosed: če hočemo uspeti poleg njega in vkljub njemu, ga moramo spoznati do dna!

Na se te besede ne smatrajo morda za upravičeno, temveč le za resnico, ki jo velja povedati čim večkrat, tem bolj!

Giolittijev kabinet je torej sestavljen. Jedro kabineta tvori ško raj osemdesetletni starec Giolitti s predstavitelji koaliranih meščanskih stran in socialističnih reformistov, Medo, Fero in Bononijem.

Giovanni (Ivan) Giolitti, rojen 27. oktobra 1842, je Pijemontec, odvetnik, ki je še mlad stopil v državno službo. Član zbornice je od leta 1882 in je zastopal najprej volilni okraj Cuneo, potem Dronero v Pijemontu. Pripominjemo tje, ker Lah imenujejo znamenitejšje poslance v časopisju samo po volilnem okraju brez poslušalčevega imena. Prvikrat je vstopil v Crispijevno ministrstvo kot zakladni minister marca meseca leta 1889 in ostal do julija 1890. Od majnika 1892 do konca novembra 1893 je bil ministrski predsednik. V Zanardellijevem ministrstvu je bil minister za notranje stvari od februarja 1901 do junija 1903, od novembra istega leta pa do marca 1906 je bil drugi ministrski predsednik, potem od majnika 1906 do decembra 1909, tretji, od marca 1911 do marca 1914 četrty, in sedaj od 15. junija t. l. peti. O njegovih političnih nazorih je bilo po vedanega že v prejšnjih dopisih dovolj, da je bil kot očiten prijatelj Nemčije odločno proti vstopu Italije v vojno, je splošno znano, a očrtalo ga je kot takošnega tudi že veliko angleško in francosko časopisje, vprašanje je le, kako bo sedaj združil te svoje stare nazore z novim, povojnim položajem Italije, katerega mu pomagajo reševati njegovi najhujši nasprotniki, intervencionisti, in pri čemur bo imel za najodločnejše nasprotnike svoje dosedanje somišljenike, kar se tiče vojne, socialne demokrate. Iz programne izjave v zbornici bo izvedel svet gotovo precej, vsega pa najbrž le ne, kajti ena najodločnejših Giolittijevih državniških lastnosti je, da zna govoriti, a še bolje — molčati!

Filippo Meda, zakladni minister, voditelj ljudske stranke, je rojen v Milanu, star 49 let, po poklicu odvetnik in častnik, prvokrat izvoljen v parlament l. 1909. Pri zadnjih volitvah je bil izvoljen v Milanu in Rimu ter je sprejel milanski mandat. V Bosellijevem ministrstvu je bil finančni minister in je kot tak ostal tudi v Orlandovem, do junija 1919. — Ljudski stranki pripada tudi po

(Josip) Micheli, star 44 let, po poklicu notar, pripada parlamentu od leta 1908, sedaj poslanec v okrožju Parma, Piacenza in Reggio Emilia. Posebno iztical se doslej ni.

Ivanoe Bonomi, sedaj vojni minister, star 47 let, po poklicu odvetnik in publicist, poslanec od l. 1909, je bil socialni demokrat, a je prešel k reformistom. V Bosellijevem takomenovanem "nacionalnem" ministrstvu je imel listino za javna dela in začasno tudi prevoz.

Arturo Labriola, minister za delo, po poklicu odvetnik in profesor za politično ekonomijo na napoljskem vseučilišču, priznan publicist, star 45 let, pripada zbornici od predzadnjih volitev. Znan je, da je bil Labriola vodja italijanskih parlamentarecev, ki so po padcu Kerenskoga šli v Rusijo proučevati revolucionarno gibanje. Tudi on je prestopil od socialističnih demokratov k reformistom, ki so se izjavili za vojno.

Luigi (Alojzij) Fera, pravosodni minister, star 51 let, znan odvetnik, poslanec od leta 1904, zastopa Cosenzo, je bil minister za pošto v Bosellijevem in Orlandovem kabinetu, voditelj radikalne stranke.

Rosaria Pasqualino Vassallo, minister za pošto, star 55 let, Sicilijec, po poklicu odvetnik, poslanec od leta 1902, drž. podtajnik v pravosodnem ministrstvu, radikalec oz stranka obnove.

Giulio (Julio) Alessio, minister za obrt, star 67 let, redni profesor finančnih ved na padonavskem vseučilišču, poslanec od leta 1897, v Sonniovem stodnevem ministrstvu leta 1906, podtajnik v finančnem ministrstvu, radikalec oz stranka obnove.

Francesco (Fran) Tedeseo, finančni minister, star 67 let, po poklicu odvetnik, poslanec od l. 1900, minister za javna dela v drugem Giolittijevem kabinetu in v Fortisievem od decembra 1905 do februarja 1906, v Luzzattijevem od marca 1910 do marca 1911 in v četrtem Giolittijevem zakladni minister, kakor tudi v prvem Nittijevem. Pripada napred. stranki.

Dr. Camilo (Kamil) Peano, javna dela, star 57 let, bivši državni uradnik, poslanec od leta 1913, bivši Giolittijev kabinetski načelnik in njegov ljubljencec, minister v zadnjem neuspelem Nittijevem ministrstvu. Naprednjak.

Luigi (Alojzij) Rossi, kolonije, star 52 let, redni profesor prava na bolonjskem vseučilišču, poslanec za Verono od leta 1904, bivši generalni izselitveni komisar, v Nittijevih ministrstvih minister za kolonije.

Dr. Giovanni (Ivan) Raineri, minister za osvobodene dežele, star 62 let, znan poljedelski učenjak, poslanec od leta 1904, poljedelski, obrtni in trgovinski minister v Luzzattijevem in trgovinski v Bosellijevem ministrstvu. Zmerna konstitucionalna naprednjaka).

Kot neustrankarji so vstopili v ministrstvo: Carlo (Karel) conte Sforza, zunanje stvari, star 48 let, senator, diplomat po poklicu, v Nittijevem kabinetu državni podtajnik za zunanje stvari, je bil določen za zastopnika Italije pri pogajanjih z Jugoslovanci, vodil je tudi pogajanja z D'Annunzijem glede Reke.

Benedetto (Benedikt) Croce, minister za javni pouk, 58 let star, senator, redni profesor na napoljskem vseučilišču, prvak italijanske literarne kritike in estetike, naslanjajoče se na nemške vzore, propagator nemške kulture v Italiji, stopa sedaj prvič v politično življenje.

Admiral Giovanni (Ivan) Lechi, star 49 let, senator, ostane minister za mornarico, kakor je bil v Nittijevem kabinetu. Tako je Giolittijev minist-

Slika nam kaže ogromno municijsko tovarno v Spandau, Nemčija. Sedaj izdelujejo v tej tovarni Nemci lokomotive za zaveznike.

Iz zadnje seje italijanskega parlamenta

Dogodki pri zadnji seji italijanskega parlamenta pod Nittijevim vladom pričajo dovolj jasno o sedanjem razpoloženju v Italiji. Dvorenja je bila polna poslancev, galerije nabit polne občinstva. Ko je Nitti izjavil, da je vlada umaknila naredbo o povišanju cene kruha, sa začeli socialisti vpiti: "Naredbo ni umaknil kralj, ampak ulica! Na levi so kritični: Demisija, demisija! Nitti je na to izjavil, da je ministrski svet z ozirom na položaj sklenil, podati demisijsko Opozicija je začela ploskati, socialisti so zapeli himno: "Rdeča zastava", na desni in levi pa so vpili: Živio kralj! Med nacionalci in klerikaleci je prišlo do strega prerekanja, med katerim so se čule grde psovke. Posebno je razsajal Federzoni. Socialisti Madigliani je kričal proti desnici: "Vedite vi, ki ste s ploskanjem pozdravljali demisijo, da bomo onega dne, ko pridete vi navlado, nastopali še hujše nego smo nastopali proti Nittiju. Kritiziral je politiko klerikalec in zahteval pojasnilo o tajnih sestankih med generalni in nekim članom kraljevske hiše ter zagrozil, da bo to preprečil proletarijat, ako se oblasti ne zanimajo za te sestanke. Tem besedam so sledili razni komentariji in velik ropot. Končno so se sporekli še klerikaleci in konstitucionalci.

Predsednika Masaryka je imenovalo vseučilišče v Oksfordu častnim doktorjem.

stvo, in priznati je treba, da ni izbrano slabo, posebno če se oziramo na to, da namerava izvesti Giolitti dalekosežne socialne in finančne preosnove. Tedeseo je priznan finančni strokovnjak in enako se trdi o Medu, iz zgornjih osebnih podatkov pa je razvidno, da so tudi drugi resorti zasedeni po strokovnjakih, gotovo ne najslabših, kar jih ima Italija. Posebno veliko pozornost vzbuja dejstvo, da je vstopil v zadnjem trenutku, v kabinet kot minister za javni pouk profesor Croce, kar je bil največji mislecev. Profesor Croce je odločen hegelijskec, in tu bi se pač smelo vprašati, kako se bodo ti njegovi nazori dali zložiti z zahtevo katoliške ljudske stranke po svobodi pouka, ki je bila glavni pogoj za vstop ljudske stranke v vlado? Neizprosnost doclednost profesorja Crocea je splošno znana, ali ravno tako neizprosnost docledna je pa tudi ljudska stranka v zasledovanju svojih smotrov. Ali bosta dobro mela ta trda kamena druga na drugem? Resnica je, da nikjer ni šolstvo tako potrebno najtemeljnejše reforme kot v Italiji, in treba je tu res ostre metle, da pomete vso nesnago; toda ob tako ugrečnih ciljih, kakor jih imata ta dva činitelja, pač ni upati vsestranski zadovoljivih uspehov. Ne dejal bi dvakrat, da morda ravno v tem nasprotju tiči že ob porodu Giolittijevga kabineta kal presosnove v doglednem času.

Umor Essad paše

Ministrski predsednik dr. Vesnić je podal nastopno izjavo: Gospoda, v Parizu je bil ustreljen Essad paša, predsednik albanske vlade. Res je tudi, da je ta umor izvršil mlad človek. Ne vemo še natančno, odkod je ta mladi človek, niti ne moremo ta čas zanesljivo govoriti o namerah, ki so vodile do umora. Ta zločin pa se je izvršil v civilizirani deželi, deželi zakonov in varstva ljudskega življenja, v deželi, v kateri je Essad paša užival gostoljubnost. Uverjeni smo, da bo prijateljska francoska vlada, ki zna sama ceniti usluge, katere je Essad paša storil skupni stvari, storila vse, da pride do pravega kriveca in da tega pravega kriveca kaznuje. Pri tej priliki izjavljam, da sem hvaležen narodnemu poslancu, ki je stavil to vprašanje, ker mi na ta način pravi priložnost, da v imenu naše države izjavim, da ta žalostni dogodek globoko obžalujemo in da ga obžalujemo na samo radi Essad paše, ki je bil naš iskren prijatelj, temveč mi je bilo tudi za to, ker so bili njegovi rojaki, vsaj oni, ki so imeli res albansko zavest, bili v istem razpoloženju in jih je ta dogodek udaril v njihovem najdelikatnejšem čustvu. V sled tega porabljam to priložnost, da tudi Essad paševi družini in pravim Albancem izjavim svoje sožalje. Essad paša je bil človek, ki se je od mladosti odlikoval s svojo inteligenco in svojo energijo. On je Abdul Hamidu povedal, da se mora pokoravati narodni volji, in je v imenu svoje države branil Skader in mi smo ga imeli za protivnika, s katerim smo se častno borili, kakor smo se vedno borili s Turki. Ko je Essad paša opazil, da je albanski narod navezan sam nase, in da se mora pridružiti drugim balkanskim narodom, se je v prvi vrsti naslonil na naš narod, čemur ga je napolnil ne samo geografski položaj, temveč tudi vsa prošlost albanskega naroda. Essad paša je uvidel pravi pot politike svojega naroda. Uvidel je, da to zahtevajo interese njegovega naroda in njegove bodočnosti ter je bil vsled tega edini iskren prijatelj našega naroda. Naši vojaki in državljani, ki so pod pritiskom razmer bili prisiljeni, umikati se preko albanskih gora, se doro spominjajo, da so jim, ko je prišla Essad paševa pomoč, povsod šli na roko s simpatijami in jim pomagali. Oni ki so se borili na solunski fronti, vedo, da se je Essad paša tam pridružil zaveznikom in da je držal s svojo malo vojsko pozicije, dostojne junakom. Ko so naši vojaki šli reševati naše kraje, so smatrali za svojo dolžnost, da o svobode tudi kraje Essad paše in, kakor veste, so naši vojaki prvi osvobodili vso Albanijo. Gospodje poslanci, prijateljstvo albanskega našega naroda je staro. V vsem srednjem veku ni dokumentov, niti dokazov, da smo se z Albanci borili; mi smo si bili prijatelji. Ko smo šli na Kosovo, da bijemo bitko s Osmanli, so bili z nami Albanci. Kadar smo se v prejšnjih časih borili za osvoboditev balkanskih narodov, so bili Albanci vedno z našim narodom. Albanski narod ve, da je tudi sam Skender-

Kdaj pa bo konec mirovne konference?

Iz Pariza poročajo, da imajo francoski oficijelni krogi strah pred Giolittijem, ki mu je poverjena sestava nove vlade v Italiji in katero je pred kratkim sestavil. "Temps" pravi, da je v tem državniku utelešena jaka italijanska agitacija proti versailleskemu miru, agitacija, ki hoče doseči revizijo v korist Nemčije. Sedaj se razgovarjajo francoski oficijelni krogi o tem, da naj bi se konferenca v Spa, kjer bi se pravilno govoriti v korist Nemčije, zopet odložil, ali pa kratkoma preklic. Francozi vidijo v Giolittiju svojega nasprotnika glede na njihove zahteve napram Nemčiji in hočejo za to zopet zavleči mirovne konference in menda počakati nove vladne krize v Italiji, da pade Giolitti in pride kdo drugi, ki se ne bo brigal za zahteve Francozov napram Nemčiji. Kdaj pa bo potem konec mirovne konference, ako jo bodo vlekli tako na dolgo danes ti, jutri drugi ententni državniki?

TOPOVI, KI NESEJO 100—150 MILJ.

Lord Curzon je vprašal v angleški poslanski zbornici Lloyd Georgea, ali mu je znano, da poizkusa francoska vlada topove, ki nesejo 100—150 milj daleč in da si namerava pridobiti zanje patent. Lloyd George je odgovoril, da je angleško vojni ministrstvo v ozkih stihih s francoskim in da se taki poizkusi vrše tudi na Angleskem. — Ali to pomeni, da ne bo več vojne?

63.665 nemških otrok iz Nemške Avstrije

je po uradnih podatkih v tujini, kjer živé od milosti dobrih ljudi (v Švici, Italiji, na Švedskem). berg, njegov največji junak, bil po svoji materi Srb. Ko se je začel konj 19. stoletja razvila borba iz Šumadije proti turskemu carstvu, sta bila med Šumadinca tudi Bušatlija iz Skadra in Ali paša iz Janine. Pridružila sta se voditeljem našega ostanka in skupno z njimi vodila borbo. Šele tedaj, ko so začeli Turki, sovražniki balkanskih narodov, širiti po vsem Balkanu svoj vpliv do obale jedranskega morja in se pomikati v globeli in jark albanskega gora, se je začel del albanskega naroda odtujevati našemu narodu, vendar pa smo trdno uverjeni, da bo to kmalu prešlo in da se bodo pravi Albanci uverili, da je tudi njihova rešitev edino v sporazumnem delu in prijateljskem življenju z našim narodom. Uverjen sem, da bo mučenška smrt Essad paše, ki je padel kot apostol narodne misli, nova točka za naše skupno in prijateljsko delo. S smrtjo Essad paše bo prišlo do onega, do česar v njegovem življenju ni prišlo. V sled tega mislim, da mu bo tudi naše narodno predstavnstvo, četudi je bil druge vere, želelo pokoj duši in večno slavo.

Vsi poslanci vstanejo in mu izkažejo čast z vzkliki: "Slava mu!"

Padanje cen in pomanjkanje kruha.

"Agencia Radio" priobčuje sledečo interesantno brzojavko iz Londona: "Padanje cen v Ameriki je našlo srečen odmev v Angliji. Številni londonski trgovci so vsled panike znižali svoja naročila, mnogi pa niti ne naročajo več, ker se boje, da ne bi mogli razpečati svojih zalog. Delovanje trgovske mornarice, ki je bila vedno barometer za trgovstvo, napoveduje močno tendenco za stalno znižanje cen. Predsednik narodne trgovske zbornice v Londonu navaja sledeče vzroke znižanju cen: zmanjšanje naročil, odklonitev ameriških kreditov centralni Evropi, ameriški izvoz v Anglijo, vedno večja uporaba mehaničnih transportov, znižanje prevoznih transportov, znižanje prevoznih stroškov, odklonitev kredita spekulantom, ki so primorani prodajati po znižanih cenah, pomnožitev produkcije žita v Angliji, namen Nemčije, da plača del svojega dolga s sladkorjem."

Istočasno se poroča iz Londona, da se je cena angleški volni znižala za nadaljnjih 10—20 odstotkov in da cene posameznim kovinam še vedno padajo.

Berhein, predsednik francoske zveze čevljarških trgovcev je izjavil, da se bodo cene obutvi iz črnega Box calf usnja močno znižale, ker je na trgu veliko število čevljev in ker so na razpolago ogromne zaloge. V Angliji in Ameriki je napredaj ogromna množina čevljev. Edini zadržek, da ne morejo v Evropo, je izmenjava.

Pariski "Temps" piše: Padanje cen se je pojavilo v onih deželah, kjer je bilo mogoče nagromaditi velike zaloge blaga, ki se danes lahko hitro razpeče. Francija nima takih zalog, ker se je v Franciji med vojno delalo le za vojno. Predno se pojavi smotrno padanje cen v Franciji, bo preteklo še nekaj časa. Medtem pa že prilajajo iz posameznih provinc poročila o znižanju cen pri vinu in živini.

Tudi iz Švice prihajajo poročila o počasnem padanju cen. Švica je prvovrstna eksportna država, ki pa vsled valutnega razmerja izvažata danes samo v Ameriko, Španijo, Holandsko, Norveško, Švedsko. Dočim v Franciji umetno zvišujejo realno vrednost francoskega franka, zahtevajo švicarski industrijalci znižanje vrednosti švicarskega franka. Švica se nahaja neposredno pred katastrofalno gospodarsko krizo. Sedanja možnost izvoza nikakor ne more izboljšati švicarskega gospodarskega stana. Ker je v Švici dosti izdelkov, ki se ne morejo izvoziti, so začele padati cene izdelkov, kar na noben način ne more izboljšati krize.

Predsednik ameriške delegacije v odboru za ustanovitev in organizacijo mednarodne trgovske zbornice, ekonomist Pahy se je izrazil o vzrokih in posledicah sedanjega padanja cen tako-le:

Znižanja cen, ki se je pojavilo na ameriškem trgu, se lahko veselimo brez pretiranega optimizma. Sicer še nismo pri povratku razmer iz leta 1914, vendar je to padanje cen dobro znamenje za izboljšanje sedanjih razmer. Upravičeno je upanje na skorajšnji konec krčevitega gibanja kurzov, povzročenege pa mrzlici spekulantom, zaspanosti produkcije in pomanjkanju izdelkov.

Po končani vojni, mislili so delavci v Zdr. državah, kakor tudi v Evropi, da je prišel čas njihovega maševanja. Sprejeli so škodljivo taktiko, ki je obstojala v tem: da so pri zmanjšani produkciji zahtevali večje mezde. To taktiko so končno opustili, ker so uvideli, da so oni prve žrtve v boju med visokimi dobički in visokimi cenami. Uvideli so, da so materjalni pogoji za obstoj vkljub vedno večjim plačam vedno težji in so šli pogumno na delo. Zvišane produkcije je naravno znižalo ceno produktov.

Na drugi strani pa se je pojavila uspešna pasivna rezistenca občinstva proti pretiranim cenam. Ameriški konsument kratkoma ni kupil stvari, katerih cene so se mu zdele previsoke. Drugi važni vzroki padanja cen so stedeči: Pomnožitev transportnih sredstev, ki omogočujejo izmenjavo nezaupanje spekulantom, ki so se bali, da ostanejo njihove zaloge neprodane; splošno odklonitev kredita industrijem, ki so producirali in ne prodajali ter trgovcem, ki so nakupovali blago in je kepčiči v skladiščih in končno vzpostavitev gospodarskih odnošajev med posameznimi državami. Padanje cen je dejstvo, ki ga ne bo zbrisala več nobena ofenziva spekulantom.

Pospeševanje padanja cen je odvisno od protovoljnega in instinktivnega samozatajevanja občinstva pri nakupu. Ako stane nova obleka preveč, naj se nosi stara tako dolgo, dokler se bo preključajana. Odgovorni povzročitelji pretiranih cen bodo kmalu izgubili igro. Mehanizem znižanja cen je ravnotako avtomatičen, kakor mehanizem zvišanja. Vojna je povzročila draginjo življenja s tem, da si porabile surovine in ker se je manufaktura upotrebljavala v izredne svrhe. Z intenzivnim delom je treba pomnožiti dobavo surovin in manufakture, in kmalu bo nastalo normalno ravnotežje.

Brezdvomno ne bodo cene take, kakršne so bile pred vojno. Treba je pomisliti, da kroži v prometu ogromna množina papirnatega denarja, ki ni denar. Gotovo je, da nastajajo novi bogataši na račun revežev, toda lahko pridobljen denar se potroši nitro. Trajno premoženje vstvarjata le ekonomija in plodonosno delo. Počasi se bodo vrnille normalne razmere v vse dežele, ki trpijo na posledicah vojne. Za to pa je treba časa in potrpljenja.

Veseli nad padanjem cen na svetovnem trgu je okrenil angleški poljedelski minister lord Lee z razglasom na državljane Velike Britanije, kjer opozarja na pretečo prehranjevalno krizo pred nastopom normalne dobe. Ta kriza bo po njegovem mnenju najhujša sredi zime. Če bo svetovna žetev prihodnje leto tako slaba, kakor kaže lani letos, je neizogibno pomanjkanje kruha na celem svetu, kar bi bilo za Evropo naravnost katastrofalno. Letošnja žetev v Avstraliji je minimalna. Tudi žetev v Združenih državah bo manjša, ker je ostalo veliko zemlje neobdelane. Na žetev v Rusiji se ne more računati. V Angliji se je zmanjšalo pridelovanje žita za 400.000 akrov. Argentina pa je prepovedala do nadaljnega vsak izvoz cereali.

Napovedano pomanjkanje kruha ima svoj vzrok v dejstvu, ker se danes na celem svetu pojé več kruha kakor pred vojno. Tako so n. pr. Japonci opustili tradicionalno uživanje riža in se hranijo s kruhom po evropskem vzgladu. Ista tendenca čeprav v manjši meri se opaža na Kitajskem in skoraj povsod na daljnem vzhodu, kamor se pridno uvažata žito iz Amerike in Avstralije.

Ta okolnost bo brezdvomno vplivala na ceno žita. Zato je angleški poljedelski minister sklenil, da predloži parlamentu zakonsko osnovo, na podlagi katere se bo določila v Veliki Britaniji cena žita za prihodnjih deset let. Sir Ebert Brow, poljedelski strokovnjak, pravi, da kruh ni samo neobhodno potrebna hrana, ampak tudi podlaga, na katero slonijo cene skoraj vseh vrst živeža. Če se dviga cena kruha, rastejo sorazmerno tudi cene ostalega živeža. Zato se je treba preskrbeti z vsem potrebnim živežem, da se izogne predloga prehranjevalna kriza, ki preti vsled nominalne letošnje žetve.

Minuli so zlati časi. berčani dobro vedo, kako in kaj se je godilo. Zato se tembolj čudimo nekaterim (zapomnil si jih bomo) pliberskim deklamam, da so prepevajoče nemške pesmi spremljale gospo Šelander na kolodvor: Lebe wohl, lebe wohl! Auf Nim-zlati časi za vedno minuli; minuli časi, Jko je on v Pliberku načeloval aprovizaciji in si... vsaj Pli-

Spomenica reških italjanskih demokratov Wilsonu.

Italjanska avtonomna demokratska stranka na Reki je poslala Wilsonu spomenico, ki sta jo podpisala v imenu stranke predsednik Ruggero Gottardi in njegov tajnik Oskar Battestini.

Spomenica omenja, kako je bila že od začetka mednarodne okupacije pod upravo italjanskega Narodnega veča na Reki preganjana svoboda misli, tiska in zborovanja. V mestu so gospodarili in gospodujejo še danes lopovi in špekulanti. Vkljub vsem tem pa se je na Reki ustnovila avtonomna demokratska stranka s sedežem na Sušaku Poleg te pa sta životarile še dve stranki, jugoslovanska in socialistična.

Te tri stranke, ki zastopajo celokupnost volje reškega prebivalstva, so nasprotne vsakemu vmešanju Italije v reške zadeve. Demokratska in socialistična stranka se protivite priklopitvi Reke Jugoslaviji, dočim jugoslovanska raje pristane na absolutno neodvisnost reškega zaliva nego na italjansko intervencijo v katerekoli formi.

Italjansko aneksionistično in Zanellijevo stranko predstavlja nezmatna manjšina tujcev in lopovov iz Consiglio Nazionale. Aneksionisti želijo takojšnjo aneksijo Reke po Italiji. Zanellijevi pristajajo pa pozneje. Med tem pa je italjanska vlada izbrala onega norega in paraličnega pesnika, da okupira Reko, z druge strani pa podpira Zanellijevo stranko, ki je danes proti D'Annunziju. Ističasno pa se tudi italjanska vlada, da pristaneta Pasich in Trumbić na podlagi prijateljskega sporazuma na italjansko suverenost nad Reko. Vse tri poteze, od katerih ena naj bi imela uspeh, imajo isti cilj: uničenje Reke, da se rešita Trst in Benetke.

Italjani in Jugoslovani pa so se medtem sestali v Pallanzi, da skupno ustvarijo največjo neumnost: Mesto Reka pod italjansko suverenostjo, predmestje in okolica jugoslovanska, železnica in pristanišče Baroš pod Jugoslavijo, ostalo pristanišče pa Zveza narodov. Ako vsa entitna gospoda pozabi na svojo dolžnost in memorandum od 9. dese. 1919, ki so ga podpisali in podpisše tako krivce, ki ne bi bila vredna poslednjega Culkafra, Vi gospod predsednik ne boste podpisali, Vi boste vžičili svoj veto in zahtevali izvedbo spomenice od 9. decembra 1919.

Italjanska protekcija ali aneksija Reke po Italiji ali Jugoslaviji nasprotuje pravici in so nemogoče, ker bi bil eden od nacionalnih elementov (italjanski, ali jugoslovanski) prizadet v svojih nacionalnih interesih in sicer na splošno škodo sloge in dela.

Reška država, toda po možnosti brez zaledja, ki je za nas ne potrebno in kar bi bila velika krivica za državo SHS, po vzoru švicarske republike bi bila v veliko korist ne samo za svoje življenjske interese, ampak tudi kot ključ Balkana za ves trgovski svet. V tej državi bi živelo ljudstvo treh raznih jezikov: v mestu velika večina Italjanov, od reškega mesta do Bakra Hrvati, v istiskem in kariškem zalivu pa Slovenci in Hrvati.

Končno omenja spomenica, da vrši na ta način italjanska avtonomna demokratska stranka svojo patriotsko nalogo in želi take prepričati bodočo vojno ter prosi Wilsona, naj ne popusti od svoje načrta, ker zahteva to od njega ves svet, drugače bo pa morala zgodovina zabeležiti, da je Wilson prevaril človeštvo, ki je videlo v njem Mesijo bodočega sveta.

Ceste in tlaki v različnih delih sveta.

Tlaki so v različnih delih sveta po svojem značaju prav tako različni kot so narodi, ki so jih napravili. — široki ali ozki, ravni in lepi ali pa grdi in razorani. Nekdo je nekoč rekel, da je cesta izraz mesta in da predstavlja duha naroda, ki stanuje v mestu.

Amerikance, ki je vaju širokih in vedno polnih cest svojih mest, bo z začudenjem izvedel, da je najti mesta, kjer so tlaki privatna lastnina. To velja glede številnih mest na Holandskem. Od vsakega se pričakuje, da ne bo šel po tem tlaku razven če hoče stopiti v to ali ono hišo. Okna v pritličju teh nizozemskih mestnih hiš so večinoma zamrežena in ozki tlak pred hišami je napravljen iz opeke ter držan v prav tako čistem stanju kot stopnjice same. Pešci hodijo po sredi ceste, ki je tlakovana z okroglim kamenjem.

V bolj važnih mestih na Holandskem je najti redne tlake, a v Haagu in Rotterdamu, kjer je mesto prepreženo s celim omrežjem kanalov, se mora pešec pogosto ustaviti pred dvigalnim mostom, katerega dvignjevo v zrak, da spusti mimo ladjo, ki je pripila po kanalu.

V Amsterdamu tečejo kanali pogosto po sredi ceste ter so obrobjeni v senenatimi drevesi.

Kadgar pridejo gotovi prekatlantiški parniki v pristanišče Havre, priplojejo direktno iz pristanišča v središče mesta in ob tem kanalu, zgrajenem iz solidnega kamnjenja, teče slikovita cesta, v kateri stanujejo družine ribičev. Visoke, šestnadstropne hiše stoje na eni strani ceste in iz oken gledajo številni obrabi, ki opazujejo parnike, ki se pomikajo naprej na mestu, kjer bi morale drugače stati hiše. Tlak pred temi hišami je pol utrjenih in močnih normanskih ribičev.

V številnih švicarskih mestih je cestni tlak pod arkadami. Cesta Urnega stolpa v Bernu je polna življenja. Sredi ceste teče globok jarek s hitro tekočo svežo vodo. Izven arkad stoje številne lope, kjer se prodaja sadje, cvetlice, oblike in pohištvo. Pod temi blad-

nimi, senčnimi arkadami se nahaja tlak, ki je poleti ves poln turistov. Na notranji strani je videti slaščičarno, kjer dobi človek lahke švicarske medeno pogače ter škokolado. Druge prodajalne prodajajo porcelan, ure in godbene instrumente.

Chester v Angliji ima tudi na nekaterih svojih cestah arkade kot jih je najti v Švici, a te arkade so še bolj čudne kot one v Švici, kajti mesto da bi bile v isti višini kot cesta, so dvignjene do drugega nadstropja, kot da bi bili prodrete skozi srednje sobe hiš. V Thun, prijaznem starem švicarskem mestu, je najti tlake, k se dvigajo za eno nadstropje na cesto, a ti tlaki so zgrajeni veni in hiš, tako da se odpirajo okna ter glavna vrata prodajalnanje Pešci, ki hodijo po tem tlaku, se ozirajo navzdol na vozove in prosto spodaj uporabljajo za skladišča ter vianste kleti.

Otok Malta, ki predstavlja naravno trnjavo iz skale, se dviga neposredno iz Sredozemskega morja. Ceste, ki se spuščajo obah, niso več epate v pravem pomeni besede, temveč le stopnjice, ki padajo strmo navzdol proti morju. Hiše so zgrajene v zalerijah in če hoče človek preko ceste, mora iti po par strmih stopnjicah navzgor, da pride do sosednje hiše. V polnem času so te stopnje močno razgrete ter je vsled tega na luga pešca vse preje kot lahka. Nabeeno drugo mesto nima tako mnogo in tako važnih stopnjic kot Malta. Nekoliko slane tem cestar. so "Breakneck Stairs" v Quebecu kjer vodijo lesene stopnjice v veliko višino.

V gotovih starih nemških mestih se je amatralo in so smatrajo da nes tla za nekaj revažnega in dostanskega, kajti ta tlak omahuje semintja po zvitih cestah ter postane na gotovih mestih le eden ali dva čevlja širok. Kjer stoji kapelica, tam izgine tlak sploh popoloma za par jardov. Po teh ožkih in zvitih ulicah se pomukajo vozovi, pešci in različne živali naprej brez vsake razlike. Javni splošni drža ceste tako čiste, da

Slika nam kaže Franka Grantellija ter osemnajstletno Almo Lotos. Ko sta preživela noč v nekem newyorškem hotelu, sta izpila precejšnjo dozo močnega strupa — jodina. Grantelli ima ženo, ki je mati treh otrok, katerih najmlajši je star komaj par tednov. Žena pravi, da mu je odpustila. Njegova ljubica Alma je izjavila, da mu bo do smrti zvesta ne glede na to, da ima ženo in otroke.

se predstavlja to nikakih težkoč in to prav posebno raditega, ker se vozovi premikajo počasi ter se jim je mogoče izogniti.

Presenetljiv kontrast k temu nam nudi slavna cesta Unter den Linden v Berlinu. To je široka, z lrejem zasejana cesta, ki ima na obeh straneh obširen tlak. Ločena pota ima za težke in lahke vozove, za jahače in za pešce.

Številni in pogosto čuden material je se uporabljalo v tlakovane svrhe v različnih delih sveta. Neki italjanski plemenitaš je dal dvorišče svoje palače tlakovati z mramorjem, granitom in drugim kamenjem in vsak posamezni kos je prihajal iz neke druge dežele. Vsi ti kameni so predstavljali mozaik, obstoječ iz več kot pet sto kosov in v vsakem kamenu je bilo vklesano ime dežele, iz katere je prihajal.

Slavna Rue de la Republique v Lyonu je tlakovana z bloki iz stekla, ki so spojeni tako, da ne more priti voda vmes.

Ludovik XIV. je dal eno izmed dvorišč v Versailles tlakovati s srebrnimi ploščami, kojih vsaka je zaznamovala enega izmed trium-

fov francoskega orožja. V sredini teh plošč se je nahajala zlata plošča in sredi te plošče sonce, simbol tega monarha.

Neko nadaljno dvorišče te palače je bilo tlakovano z jaspisom in agatom. Svoji mladostni ljubici, Lujizi de Vallieres, je dal zgraditi Ludovik XIV. lovsko kočjo in dohod k tej koči je bil tlakovan s steklom, v katero so bile vkrasene alegorične slike, predstavljajoče njegovo neminljivo ljubezen do nje.

Nagrobne kamene se je večkrat uporabljalo v Angliji kot material za tlakovanje cest. Pred par leti so prebivalci Vale of Belvoir dvignili oster protest proti temu, da bi se uporabljalo nagrobne spomenike za tlakovanje ceste, ki vodi k cerkvi. Krajevne oblasti pa so na ta protest odgovorile, da je na razpolago zadosti starih nagrobnih kamenov iz da si občina lahko prihrani dosti denarja, če uporabi slednje, mesto da naroči nov material za tlakovanje.

V Gvadfu, Afrika, obstaja baje cestni tlak, ki je napravljen izključno iz človeških lobanj.

Iz Slovenije.

Smrtna kosa.

V Celju je umrl Anton Toplak, trgovec in hišni posestnik. Pokojnik je bil zaveden narodnjak že v času, ko se je v Celju le malo trgovcev in obrtnikov upalo pokazati svoje narodno mišljenje.

V Zagrebu je umrl dr. Fedor baron Nikolić, ravnatelj dunajške podružnice Jadranske banke.

Umrli so v Ljubljani.

Angel Tihel, delavec, 38 let. Oton Blaznik, sin strojevodje, 5 let.

Fran Debevec, uradni sluga, 44 let.

Josip Peče, kočarjev sin, 13 let. Cecilija Marn, posestnikova žena, 49 let.

Mihael Sušnik, hlapec, 20 let. Marija Tratnik, kočarjeva žena, 40 let.

Pavle Špolar, kočarjev sin, 12 let.

Terezija Strah, poljska ddnarica, 33 let. Bojan Matjašič, sin poštnega komisarja, 8 mesecev.

Franciška Kos, zasebnica, 73 let.

Ana Zobec, bivša šivilja, 71 let. Franciška Zupane, šivilja, 32 let.

Jakob Jelinčič, kmet, 27 let. Anton Trebežnik, železniški premikač, 32 let.

Miloš Trtnik, rejence, 20 dni.

Samomor.

V Murski Soboti se je dne 14. junija ustrelil sodni oficijal Alojzij Novak, kateri je bil prevzel v službovanje od prejšnje ogrske vlade. Ker biva v Murski Soboti tudi višji sodni oficijal Anton Novak, žigat družina biva v sosed-

nem ozemlju, ugotavljamo, da ne bo kake zamene, da ta ni identičen s samomorilcem.

V Slivnici pri Mariboru se je dne 16. junija krog pol 7. ure zvečer ustrelil še ne 18 let stari fant Miha Lesjak, sin gostilničarja in župana. S krogljo karabinke se je zadel naravpust v srce ter bil v par minutah mrtev. Pravijo, da je vzrok nesrečna ljubez.

Na smrt obsojen.

M iborska porota je obsodila na smrt kovača Janeza Mrcino, doma iz Srednje vasi pri Škofji Loki, ki je dne 10. marca letos umoril postiljona Matevža Sulerja med Jezerskim in Železno Kaplo na Koroskem ter oropal poštni voz.

Obsojena radi žaljenja kralja.

Ljubljansko deželno sodišče je obsodilo delavčovo ženo Rozalijo Mavričovo iz Podlujbelja, ker je zakrivila pregrešek zoper domovino, vladarja in ustavo po § 91. srbskega kazenskega zakona, peti odstavek, na tri leta strogega zapora.

Tatvine v 'Karavanškem dvoru'.

Deželno sodišče v Ljubljani je obsodilo zaradi nakupa sumljivega blaga Elizabeto Stöckl na 600 kron, Jožefa Winklerja na 1000 kron, Rozo Winkler na 400 kron, Jožefa Sušnika na 400 kron, Lucije Hafner na 500 kron, Ivanu Richel na 400 kron, Josipino Schmidt na 150 kron, Huberta Rebernika na 150 kron, Marijo Rebernik na 150 kron, Angelo Orak na 50 kron in Julijo Pegri na 150 kron globe, ker so ku-

povali blago, katero so od mrede meseca oktobra do 28. novembra 1919 vojaki ukradli v skladišču poslovalnice Podgora, Gospodarske družbe za skup in prodajo, katero je bilo v hotelu "Karavanški dvor". Blaga je bilo v vrednosti 68.689 K 40 vin., in sicer kave, sladkorja, barhenta, riža, mamilja za čevlje, vroč, cikorijs, perila, vina, flanele, robcev in ožigalic. Od ukradenega blaga so ga našli še v vrednosti 24.518 K.

Ukradena kosačka oprava.

Poslaniku Jožefu Pogačniku v Podnartu sta bila ukradena ponoči od 16. na 17. junija iz zaklenjene lope dva para prašne kosačke oprave v vrednosti nad 200 tisoč kron. Za onega, ki izsledil tatove, je razpisana nagrada.

Ukradeni veliki gosilni jermen pri tvrčki Šiška.

se je dobil na nepričakovani način. Okoli polnoči na 17. junija je šel artilerijski narednik Alojzij Velikanje domov v artilerijsko vojašnico. Kar ga pokliče na pomoč neki v železničarsko obleko oblečeni mož, kateri se mu predstavi za detektiva in pravi, da je ustavil dva vojaka, katera sta nosila težko kosačo. Prišlo se je prerekanje. Narednik je zahteval od vojakov, da naj se legitimirata, pa se nista mogla. Zapovedal jima je, da morata nese kosačo v artilerijsko vojašnico. Eden od obeh vojakov je nato ponujal naredniku 1000 dinarjev, če ju izpusti; narednik je nato prijel vojaka, katera sta pa potegnila bajonet in ušla po cesti za Bežigradom proti državnim železnici. Ugotovilo se je nato, da je bil v kosači 17 m dolgi in 40 cm široki jermen, kateri je bil ukraden firmi Šiška. Jermen velja 40.000 K.

Tatvine v Ljubljani.

Dr. Francu Zbašniku je bila ukradena listnica z 800 kronami. Josipu Sneju pa listnica, v kateri je bilo 6000 kron.

Ker je kradla perilo, je policija aretirala Marijo Zlobec, ztano, že večkrat kaznovano tatice. Ukradena perilo se je našlo in vrhilo lastniku.

Gospet Mariji Izlakar v Židovski stezi š. 4 je bil ukraden 150 K vreden ženski moderček.

Mesarju Francu Lovšetu so napravili tatovi 800 K škode.

Zaradi pijanosti in krošnjarjenja brez dovoljenja.

so v Ljubljani aretirali Marijo Dolenc, doma iz Leskovca. Dolencova krošnjari s cimetom in z raznimi dišavami.

Vremenske neprilike na Gorenjskem.

Iz Ljubna poročajo: Kakor vse kaže, se letos zelo uresničuje stari vremenski pregovor, da dežuje 40 dni, ako dežuje sv. Medarda dan — saj lije že več dni, da je sila. Posebno tu v gorenjski trikotvali mokra burja nepretrgoma vedno nove črne oblake od Ljubljane gor ter jih pritiska ob stene sivih gor, da lije kakor iz škafa. V četrtek 10. junija zvečer in v petek 11. junija v jutro smo imeli huda naliva. Voda je drvila po občinski poti kakor potok, na mah je napolnila jarke, zamašila prekope ter je hudo raztrgala vsi javna pota. Ko so občani za silo popravili, je pa naliv na sv. Vida dan zopet raztrgal pota in treba bo vnovič truda in stroškov. Žita so polegla. Pri krompirju, koruzi in fižolu, kar je bilo letos že vse okopano in osuto, so hudi nalivi ponajveč osute prsti zopet sprali. Najbolje bi pa bilo vnovič osuti, toda krompir in koruza sta že preveč odrasla in tako nimamo pričakovati kaj dobrega. Kar je se na pokošnega, gnije v kopicah ali redovju, kar ga pa še stoji, se stara in bo trdo kot slama. Z vsjo gotovostjo smo pričakovali letos, ko je vse tako lepo kazalo, po tolikih letih dobre letine, tako pa ne vemo, kako bo.

Zveza uradnikov na Franco-skem.

ki obsega 65 organizacij raznih uradnikov, je s 193 proti 30 glasovom sklenila pridružiti se splošni delavski zvezi; 75 članov ni glasovalo.

Jubileo.

35letnico delovanja v tiskarni Družbe sv. Moharja je praznoval strojnik Josip Pramnik. Bil je vedno vester delavec in dober tovarnik, ki je posredno tudi doprinesel svoj del h kulturi našega naroda.

Natresite ga v svoje čevlje.
Da dosežate za svoje boleče, izgođe in srbeče noge zaželen komfort, in da ustavite neprijetno potenje in duh, ki nastaja iz tega, natresite v svoje čevlje in nogavice
Severa's Foot Powder
Severov Prašek za noge. Ta prašek pomaga, če vas boleče noge, tudi vlogi in drži vaše noge suhe in v komfortu. Dobite ga pri vašem ležarju. Cena 25c in 1c davka.
W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

Odlomek iz pisma

Dolgo se ne oglašim, kaj ne? Doma sem šele en teden, ker od Prsta do doma nas je vzelo ves teden. V Logatenu sem čakala tri dni in v Ljubljani tri dni na kovočege. Vozila sem se s parnikom "President Wilson". Voznja je bila krasna in istokato vreme. Ko se bom peljala v Ameriko, se bom zopet poslužila te črte. Na poti smo se trikrat ustavili. Sli smo na suho in pokušali dobro vino. Na ladji smo namreč imeli vino samo prvi dan, potem ga je pa zmanjkalo. Ko smo se pa spoprijaznili s "tavečjimi" gospodi, smo ga pa tudi dobili. V Jugoslaviji ni napol tako kot pišejo ameriški listi. Hrane ima vsakdo več kot preveč in vsak zna tudi dobro prodati. Letina bo krasna. Največ bo sadja, katerega je skoraj več na drevju kot pa listja. Jugoslavija ima lepo prihodnost. Zlata sicer nima, toda ljudje pravijo: Žito je naše zlato. Prav smešno se mi je zdelo to-le: Ljudje prodajajo čevlje, katere jim so rodniki pošiljajo iz Amerike. Prodajajo jih po tristo do štiristo kron. Najboljše bi bilo te čevlje pokupiti ter jih poslati nazaj v Ameriko, pa bi človek še dobiček napravil. Drugič kaj več.
Tvoja Milka.

ČEŠKI PROTEST PROTI POLJSKEMU TERORJU.

Ob veliki vdeležbi je bilo na pobudo češkega narodnega sveta na Václavskem trgu v Pragi zborovanje vseh političnih strank, ki je veljalo protestu proti poljskemu terorju povodom predstoječega ljudskega glasovanja na Tesinskem (v Šleziji) ter v Spišu in Oravi (na Slovaškem). Nastopilo je mnogo govornikov. Zborovalci so sprejeli resolucijo, katero je posebno odposlanstvo izročilo poslaništvom tujih držav in ki se je brojavila po vsem kulturnem svetu. Resolucija veli, da je treba z vsem ogorčenjem pred vsem svetom protestirati proti činom nečloveškega barbarstva in živinstva Poljakov, ki so jih zakrivila na glasovalnem ozemlju. Potoke krvi mirnih mesčanov so že preljili Poljaki. Resolucija obtožuje mednarodno glasovalno komisijo, da v Tešinu ni znala uveljaviti nepristranosti in pravičnosti ter da je odgovorna za to, da se pojavlja srednjeveško pravo moči in da se uničujejo vrednosti. Vsled tega se zahteva nova plebisitna komisija, čije vodstvo bo znalo varovati ugled entente. Čehoslovaška ne želi vojne s Poljsko, toda branila bo do skrajnosti svoja tisočletna zgodovinska in naravna prava.

Valed eksplozije treskavega zraka

v rudniku Barruelos sta bila ubita dva delavca, 20 pa je bilo hudo ranjenih.

Zastopniki "Glas Naroda"

katere so pooblaščenec pobirati naročino za dnevnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jh rojakom priporočamo.
Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za tri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jacob Lovlin.
Denver, Colo.: Louis Anderson in Frank Straben.

- Pueblo, Colo.: Peter Collig, John Germ, Frank Jansch in A. Kochevar.
- Salida, Colo.: Louis Costello.
- Somerset, Colo.: Math Kernell.
- Indianapolis, Ind.: Alois Kaufman.
- Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
- Aurora, Ill.: J. Verbič, 635 Aurora Avenue.
- Chicago, Ill.: Joseph Bostic, Joseph Blah in Joseph Bevil.
- Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zalezel.
- Mascoutah, Ill.: Frank Augustin.
- La Salle, Ill.: Matija Komp.
- North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogrin.
- South Chicago, Ill.: Frank Černo.
- Springfield, Ill.: Matija Barborič.
- Waukegan, Ill.: Frank Petkovič.
- Franklin, Kansas: Frank Leskovic.
- Frontenac, Kansas: Rok Firm.
- Ringo, Kansas: Mike Pencill.
- Kittimiller, Md.: Frank Vodopivec.
- Chisholm, Minn.: Frank Govt in Jakob Petrich.
- Calumet, Mich.: M. F. Kobe in Pavel Schafat.
- Aurora, Minn.: L. Perušek.
- Eveleth, Minn.: Louis Govže.
- Gilert, Minn.: L. Vesel.
- Hibbing, Minn.: Ivan Povše.
- Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
- Ely, Minn.: Frank Govže, Joseph J. Pethel in Anton Poljanec.
- St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
- Great Falls, Montana: Math. Urh.
- Klein, Montana: Gregor Zobec.
- Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
- Little Falls, N. Y.: Frank Masle.
- Barberton, Ohio: Frank Poje in Alb. Poljanec.
- Collinwood, Ohio: Math. Slagalk.
- Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karlinger, in Jakob Resnik.
- Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumšo in M. Ostanek.
- Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
- Youngstown, Ohio: Anton Kikelj.
- Oregon City, Oregon: M. Justin.
- Allegany, Pa.: M. Klarich.
- Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
- Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
- Broughton, Pa.: Anton Ipavec.
- Burdine, Pa.: John Demšar.
- Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in Vid Rovanih.
- Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglor.
- Dunlo, Pa.: Anton Oshaben.
- Export, Pa.: Louis Supančič.
- Forest City, Pa.: Mat. Kamln.
- Farroll, Pa.: Anton Valentič.
- Imperial, Pa.: Valentine Péternel.
- Greensburg, Pa.: Frank Novak.
- Johnstown, Pa.: Frank Garenja in John Polanc.
- Luzerne, Pa.: Anton Osoinik.
- Manor, Pa.: Frank Demšar.
- Moon Run, Pa.: Frank Maček in Frank Podmilšek.
- Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakobe, Mat. Klarich in I. Magister.
- Ralphton, Pa.: Martin Koroschota.
- Reading, Pa.: J. Pendlar.
- Scranton, Pa.: Anton Hrcak.
- Turtle Creek, Pa.: Frank Schiffrer.
- West Newton, Pa.: Joseph Jovan.
- White Valley, Pa.: Jurij Previč.
- Whitick, Pa.: J. Péternel.
- Black Diamond, Wash.: G. J. Forenta.
- Coketon, W. Va.: Frank Kocijan.
- Thomas, W. Va.: A. Korenčan.
- Millwaukee, Wis.: Adolf Mantel in Jostj Trnčan.
- Sheboygan, Wis.: John Stumpf in H. Štuman.
- West Allis, Wis.: Frank Štok.
- East Springs, Wya.: Louis Tauscher in A. Štuman.

